

Не секрет, що рівень володіння українською мовою сучасними абітурієнтами та студентами-першокурсниками не можна вважати високим. Ось чому прагматичний підхід до її викладання набуває особливої актуальності в сучасних умовах. Студентам пропонується конкретне завдання, що відповідає темі лекції, яке вони виконують самостійно. Більшість завдань пов'язані з лексикою сучасної української мови, зокрема оцінкою найновітніших неологізмів, фразеологізмів, сучасного бізнес-сленгу та професійного юридичного жаргону, які фактично не включені в посібники та підручники з української мови. Основна мета студентського дослідження — самостійно дібрати та проаналізувати приклади щодо їх нормативності і доцільності вживання.

Для розширення активного словника студентів їм пропонується дібрати власне українську лексику, яку, на жаль, ми рідко можемо почути чи прочитати в ЗМІ та при звичайному спілкуванні. Викликає зацікавленість завдання з добором українських відповідників до сучасних запозичень, аналіз народної української фразеології.

Студенти не пасивно сприймають презентовану інформацію, записують приклади, ставлять запитання, обговорюють матеріали доповідей, висловлюють критичні зауваження.

Такий підхід дозволяє не тільки значно посилити інтелектуальний компонент лекції, а й надати студентам можливість продемонструвати свою дослідницьку роботу й отримати її подвійну оцінку.

Копил Г.О., к.п.н., доцент
кафедри німецької мови

МЕТОД КОНТРОЛЬНИХ ПИТАНЬ У ПРОЦЕСІ РОБОТИ З АВТЕНТИЧНИМИ ТЕКСТАМИ — ПЕРШИЙ КРОК ДО ФОРМУВАННЯ ІНТЕРКУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

Сучасний світ характеризується стрімкою інтенсифікацією взаємодії різних країн і народів у всіх сферах людської діяльності, і, передусім, в економіці. У зв'язку з цим існує нагальна потреба у формуванні та розвитку деяких професійних компетенцій, пов'язаних з міжнародною економічною діяльністю, передусім фахівців з міжнародної економіки. Для налагодження успішного ділового партнерства обидві сторони інтеракції мають володіти окрім фахових знань також низкою необхідних професійно важливих компетенцій, необхідних для успішного ділового спілкування: комунікативною, соціокультурною та інтеркультурологічною. Інтеркультурологічна компетенція, у свою чергу, передбачає володіння такими вміннями та навичками, як: досконале володіння та фахові знання іноземною мовою; розуміння загальної, етнічної, мовної, ділової та підприємницької культури іноземних ділових партнерів і вміння запозичення її кращих зразків; володіння міжкультурною комунікативною компетенцією; вірно інтерпретувати елементи мови тіла — погляду, міміки, жестів, поведінки, враховувати менталітети, що дозволить гідно представляти власну країну на міжкультурному рівні.

Оскільки всі перелічені знання, вміння та навички мають бути максимально подібними до автентичних, тобто реальних, формування їх, відповідно, потребує застосування автентичних джерел інформації — текстів, які можуть бути як у традиційному, друкованому вигляді, так і на аудіо- та відеоносіях з застосуванням класичних і сучасних інтерактивних засобів.

Автентичні тексти є оптимальним засобом вивчення культури країни цільової мови. Саме поняття автентичності розглядається багатьма вченими як властивість навчальної взаємодії (Л. Ліер, М. Брін та ін.). Недостатньо лише принести на заняття оригінальний текст і дати його студентам для ознайомлення. Слід так методично вірно організувати роботу з цим текстом, щоб, окрім перекладу, студенти зрозуміли ще й інтеркультурологічні аспекти цього тексту. Для цього можна застосувати, на перший погляд простий, але дуже суттєвий на початковому етапі роботи з текстом, *метод контрольних питань*. Саме завдяки правильному формулюванню питань увага студентів спрямовується у потрібному напрямі, формуючи у них творчий підхід до виділеної проблематики тексту. Після початкового (селективного) етапу розуміння тексту студентами (завдяки шести класичних **W**-питань: *Wer...? Was...? Wann...? Wo...? Wie...? Warum...?*) відбувається перехід до екстенсивного. Слід зауважити, що на цьому етапі питання на формування ІК можна поділити на дві групи: *з'ясувальні* — на з'ясування наявності інтеркультурологічних аспектів та *спеціальні, або інтерпретативні* (питання, які ставляться при тематичному підході) — на розуміння інтеркультурологічних аспектів.

Впевнившись, що студенти засвоїли запропонований їм текст належним чином (приміром діалог), можна переходити до наступного етапу роботи з текстом. Викладач з'ясовує при обговоренні, як студенти розуміють всі культурообумовлені моменти, що приховуються у діалозі. Отже, одним із дієвих кроків у формуванні ІК є вірно побудована система питань, які ставляться

перед студентами. Так, наприклад, відповідно до наведених культурообумовлених ситуацій перед студентами, можна поставити наступні питання:

- Що Вам найбільше запам'яталось, вразило?
- Що Вам найбільше сподобалось / не сподобалось?
- Що Вас дивує?
- Що Ви знаходите незвичайного у даних словах (ситуації, діях)?
- З чим Ви не згодні, але можете проявити толерантність?
- Ці вирази (слова, жести,) прийнятні у нашій діловій культурі?
- Для чиєї ділової культури це типове/нетипове явище?
- Належить це до ділової культури Німеччини, чи це інтернаціональне?
- Як би діяли наші підприємці (менеджери) у даній ситуації?
- Як би діяли Ви у даній ситуації?
- Що нового Ви відкрили для себе?
- Може бути це рішення (вислів, манера, поведінка, поступок, дія) прийнятним у нас зараз чи у майбутньому?
- Що з того, про що Ви дізнались, хотіли б застосувати у своїй практиці?
- Можна віднести ці слова (поведінку, дії, рухи, жести) до ділової культури?

У межах екстенсивного етапу всі питання можна поділити на три наступні групи: констатація фактів (розуміння інтеркультурологічного аспекту); вираження свого ставлення до певного аспекту та перспектива застосування нового досвіду на практиці.

Список питань можна за бажанням викладача доповнювати чи скорочувати. Доцільно вирізнити головні особливості формулювання вказаних питань, а саме: сприяти вірному, адекватному аналізу першоджерел, забезпечувати краще розуміння інтеркультурологічного аспекту цільової мови у діловій сфері. Таким чином, після другого прослуховування аудіотексту студенти повинні під час відповідей на питання проявляти інтеркультурологічну компетенцію.

На заключному етапі роботи з автентичним текстом можна здійснювати закріплення мовленевих навичок і розвиток у майбутніх фахівців з міжнародної економіки комунікативних здібностей. У зв'язку з тим, що в процесі роботи з текстом студенти вже мають досить добре засвоїти діалог на лексичному, змістовному та контекстуальному рівнях, слід активізувати отримані ними знання на практиці. З цією метою доцільно проводити рольові ігри, які актуалізують діалогічне мовлення студентів. Тренування діалогічного мовлення зумовлюється однією з основних навчальних цілей вивчення іноземної мови — розуміння аудіотекстів відповідно до поданих у них реальних ситуацій і адекватно на них реагувати з метою застосування набутих навичок на практиці.

Вказана методика має сприяти формуванню інтеркультурологічної складової професійної компетентності майбутніх фахівців з міжнародної економіки, що продиктовано потребами сучасного ділового світу.

*Король О.Ю., ст. викладач
кафедри іноземних мов*

MOODLE ЯК ЗАСІБ ЕФЕКТИВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Сучасна науково-педагогічна діяльність вимагає пошуку нових методичних і методологічних підходів у процесі формування іншомовної компетенції майбутніх фахівців. Ефективним у цьому руслі є використання інформаційно-комунікативних технологій, які інтенсифікують процес навчання, підвищують його ефективність.

Модель змішаного очного та дистанційного навчання (Blended Learning) включає елементи основних моделей:

- дистанційне навчання (distance learning);
- навчання в аудиторії — (face-to-face learning);
- навчання через Інтернет — (on-line learning).

Ефективність даної моделі пояснюється тим, що навчання базується на взаємодії студента не тільки з комп'ютером, але і з викладачем в активній формі, коли, мовний матеріал, опрацьований самостійно, узагальнюється, аналізується і вживається в реальній ситуації шляхом рішення комунікативних задач, а саме в спілкуванні.

У результаті застосування моделі Blended learning формуються вміння, необхідні для випускників вищих навчальних закладів упродовж усього життя, а саме:

- вміння самостійно планувати діяльність;